

Handlingsplan for et godt psykososialt barnehagemiljø

Barns trivsel-voksnes ansvar

Dokumentet dere nå skal få lese er en forenklet versjon av handlingsplanen for et godt psykososialt barnehagemiljø. Planen er et verktøy for alle kommunale og private barnehager i arbeidet med å forebygge og forhindre krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering av barn i barnehage.

Dere kan finne den originale planen på barnehagens hjemmesider [Eikelia barnehage](#) | [Hosle](#) | [kommunal barnehage](#) | [Bærum kommune](#).

For at alle barn skal oppleve trygge og gode dager i barnehagen er det avgjørende at de ansatte har kompetanse til å forebygge krenkelser og mobbing, gjenkjenne det når det skjer, og vite hvordan dette skal håndteres. Arbeidet med å fremme prososiale ferdigheter og stoppe krenkelser og mobbeatferd i barnehagen krever sensitive voksne med reflekterte tilnærminger og strategier.

Barnehagen og hjemmet har et felles ansvar for at mobbing ikke får utvikle seg i barnehagen. Det er derfor viktig å samarbeide med foreldre i arbeidet med holdninger og verdier. Det krever at foreldre involveres i hvordan barnehagen jobber med barn og relasjoner, og at tema krenkelser, krenkende atferd, mobbing og forebygging av dette, løftes og drøftes i foreldresamtaler og foreldremøter. Dette innebærer at også foreldre skal informeres om barnehagens handlingsplan for å sikre barn et godt psykososialt barnehagemiljø.

Det forebyggende arbeidet

Mål	Målgruppe	Tiltak	Ansvar	Når
Personalet har oversikt/innsikt i våre retningslinjer og kunnskap om utviklingen av barns sosiale kompetanse.	Personalet	Gjennomgang av våre verdier, vårt barnesyn/læringssyn (pedagogisk grunnsyn) og tiltaksplanen mot mobbing.	Tjenesteleder og avdelingsleder	Planleggingsdager høsten
Personalet er oppmerksomme og bevisste sin holdning og væremåte overfor enkeltbarn i gruppen.	Personalet	Kartlegging av relasjonene på avdelingen (fargeskjema/sosiogram).	Tjenesteleder/ avdelingsleder/ pedagogisk leder	Personalmøtet/ avdelingsmøtet Høst Vår
Etablere vennsksapsrelasjoner blant barna.	Barnegruppen	Felles tema om vennskap på alle avdelinger. Aldersinndelte grupper på tvers av avdelingene. Skafe vennskap på tvers av avdelingene. Samspill, lek og turer. Observasjoner inne og ute, hvem leker med hvem?»	Pedagogisk leder og de øvrige ansatte	Vår Høst
Barna er sosialt kompetente.	Barnegruppen	Samlinger med tema: Sosial kompetanse, vennskapssanger, bøker, rollespill m.m. Konfliktløsning.	Pedagogisk leder og øvrige ansatte	Hele året
Barna er innforstått med hva som er uakseptable handlinger og gode handlinger mot andre barn.	Barnegruppen	Barnesamtaler. Uttalte regler om hva som er uakseptable handlinger, og regler for ønskete handlinger.	Pedagogisk leder og øvrige ansatte	Høst og jevnlig gjennom hele året
Nye barn føler seg sett og ivaretatt.	Barnegruppen	Barna får en primærkontakt og fadderbarn. Barna kommer på besøk på avdelingen de skal starte på.	Pedagogisk leder og de øvrige ansatte	Høst Vår
Barna som skal ta imot nye barn, er godt forberedt.	Barnegruppen	Besøk av nye barn. Forberede barna på at det kommer nye barn, snakke om de nye barna, være delaktig i praktisk tilrettelegging. Samtale: Hvordan skal vi være for at de får lyst til å gå i vår barnehage? Hvordan var det for deg når du begynte?	Pedagogisk leder og de øvrige ansatte	Høst/når det kommer nye barn
Barna som skal begynne på skolen, er godt forberedt på skolestart.	Barnegruppen	Hva gleder/gruer de seg til? Samtaler rundt dette.	Pedagogisk leder og de øvrige ansatte	Vår
Foreldrene har informasjon om hvordan vi arbeider med å styrke barnas sosiale kompetanse og det psykososiale miljøet blant barna.	Foreldre	Informasjon om våre verdier, informasjon om handlingsplan for et godt psykososialt barnehagemiljø.	Tjenesteleder/ avdelingsleder	Høst Vår
Foreldrene er bevisste sin viktige rolle for å kunne motvirke mobbing.		«Foreldreavtale» (Retningslinjer for å styrke det psykososiale miljøet).	Tjenesteleder/ avdelingsleder/ pedagogisk leder i samarbeid med SU.	Høst Vår
		Refleksjoner rundt aktuelle spørsmål. Sette mål for barnas sosiale kompetanse på foreldresamtaler.	Pedagogisk leder	Høst Vår

Aktivitetsplikten – plikten til å melde fra, undersøke og sette inn tiltak

Oppgaver	Ansvar	Dokumentasjon
Mobbing eller krenkende atferd er observert eller informert om av barn, ansatte eller foreldre.	Den som har mottatt informasjon om eller observert handlingen	Skriftlig notat vedrørende den krenkende handlingen.
Undersøkelser og observasjon settes i gang umiddelbart dersom det kommer fram at et barn ikke har det bra.	Tjenesteleder/avdelingsleder/ pedagogisk leder	Observasjonslogg.
Samtaler med barnet som opplever seg krenket, for å skaffe informasjon og gi støtte. Barnehagen skal sikre at barnets egen subjektive opplevelse kommer fram.	Tjenesteleder/faglig veileder/ pedagogisk leder	Referat
Samtaler med foreldre til barnet som opplever seg krenket. Barnehagen har ansvar for å legge til rette for et godt samarbeid når det gjelder tiltak som kan/bør gjøres.	Tjenesteleder/avdelingsleder/ pedagogisk leder	Referat
Samtale med barnet/barna som krenker. Er det flere som krenker, snakkes det med én om gangen. Hensikten med samtalen er å gi beskjed om at slik atferd er uakseptabel og må stoppes umiddelbart. Gjøre avtaler om oppfølging.	Tjenesteleder/avdelingsleder/ pedagogisk leder	Referat
Samtale med foreldre til barnet/barna som krenker. Barnehagen har ansvar for å legge til rette for et godt samarbeid når det gjelder tiltak som kan/bør gjøres.	Tjenesteleder/avdelingsleder/ pedagogisk leder	Referat
Tiltaksplan utarbeides. På bakgrunn av undersøkelser og observasjonene lages det en tiltaksplan som presenteres.	Tjenesteleder/avdelingsleder/ pedagogisk leder	Tiltaksplan
Oppfølging. Den krenkende atferden følges opp, inntil den opphører helt. Alle involverte barn skal følges opp.	Tjenesteleder/avdelingsleder/ pedagogisk leder	Observasjonslogg/referat
Ny informasjon/samtale med foreldre om status i saken. Nær dialog med foreldre kontinuerlig til saken er løst.	Tjenesteleder/avdelingsleder/ pedagogisk leder	Referat

Handlingsplanen for et godt psykososialt barnehagemiljø er lest og forstått (signeres og leveres til avdelingen/basen barnet går på):

Barnets navn: _____

Signatur av foresatte: _____